

Pedagoginen johtaminen ammatillisessa koulutuksessa

3.1 Arvioinnin tavoitteet ja arviointikysymykset

Arvioinnin tavoitteena oli tuottaa kokonaiskuva pedagogisesta johtamisesta ammatillisessa koulutuksessa. Arvioinnissa tarkasteltiin pedagogisen johtamisen toteutumista koulutuksen järjestäjien toiminnassa sekä arvioitiin sen toimivuutta ja vaikuttavuutta pedagogisten johtajien sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön näkökulmasta. Näiden teemojen osalta arvioinnissa tarkasteltiin myös pedagogista johtamista edistäviä ja haastavia tekijöitä. Lisäksi arvioitiin, miten hyvin ammatillisen koulutuksen opetus ja ohjaus vastaavat opiskelijoiden tarpeisiin ja ovat heidän saatavillaan.

Arviointikysymykset olivat:

1. Miten johdetaan tutkinnon perusteiden tavoitteiden saavuttamista, opetusta ja oppimista?

Miten pedagogisella johtamisella edistetään

- opetusta ja oppimista ohjaavien säädösten ja tutkinnon perusteiden tavoitteiden saavuttamista?
- opetuksen toteuttamista, oppimisen edistämistä ja arviointia?
- oppilaitosten toiminnan organisointia ja suunnittelua?
- resurssien tarkoituksenmukaista hyödyntämistä koulutuksen ja oppijoiden tarpeiden näkökulmasta?
- opetus- ja ohjaushenkilöstön opettamisen edellytyksiä eri oppimisympäristöissä?
- oppijoiden tarpeiden mukaista opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä?

2. Miten johdetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämistä ja työhyvinvointia?

Miten johdetaan pedagogiikan ja osaamisen kehittämistä?

- Millaisia vahvuuksia ja kehittämistarpeita on opetus- ja ohjaushenkilöstön ja pedagogisten johtajien osaamisessa?
- Mitkä tekijät edistävät tai haastavat opetus- ja ohjaushenkilöstön ja pedagogisten johtajien osaamisen kehittämistä?
- Miten varmistetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön ja pedagogisten johtajien pedagogisen osaamisen kehittyminen?

3. Miten johdetaan toimintakulttuuria ja sen kehittämistä?

Miten johdetaan

- osaamisen ja pedagogisten käytäntöjen jakamista ja kehittämistä työyhteisössä?
- toimintakulttuurin kehittämistä?

Arvioinnissa sovellettiin kehittävän arvioinnin periaatteita. Kehittävää arviointia ohjaavat arvioinnin tarve sekä sen käytettävyys ja hyödyllisyys arviointiin osallistuvien näkökulmasta. (Räkköläinen & Seppälä, 2026.).

Kehittävän arvioinnin periaatteita sovellettiin tässä arvioinnissa seuraavasti:

- Arvioinnin suunnitteluvaiheessa kuultiin pedagogisen johtamisen kannalta olennaisia toimijaryhmiä. Keskusteluissa kartoitettiin arvioitavaan teemaan liittyviä tiedontarpeita sekä näkökulmia, jotka olisivat tärkeää huomioida. Keskusteluista saatua tietoa hyödynnettiin arvioinnin suunnittelussa, jotta arviointi tuottaisi toiminnan kehittämistä tukevaa tietoa.

- Arvioinnissa kerättiin tietoa eri tehtävissä ja eri tasoilla toimivilta pedagogisilta johtajilta sekä opetus- ja ohjaushenkilöstöltä. Koulutuksen järjestäjille toimitettiin koulutuksen järjestäjäkohtaiset palautteet pedagogisen johdon ja opetus- ja ohjaushenkilöstön kyselyistä, jos järjestäjältä oli yli viisi vastausta kyselyyn. Järjestäjät saivat palautteessa omat tuloksensa verrattuna kansallisen tason tuloksiin. Lisäksi arvioinnin aikana järjestettiin koulutuksen järjestäjille kehittämiswebinaari, jossa keskusteltiin arvioinnin alustavista havainnoista.